

VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM

IWME 2021

GIÁO DỤC TOÁN HỌC TRONG MỘT THẾ GIỚI THAY ĐỔI

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU	9
1. GIÁO DỤC TOÁN HỌC Ở NHÀ TRƯỜNG PHỔ THÔNG VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH ĐỔI MỚI CHƯƠNG TRÌNH VÀ SÁCH GIÁO KHOA Đỗ Đức Thái, Đỗ Tiến Đạt	17
2. SỬ DỤNG VẤN ĐỀ BỐI CẢNH TRONG DẠY HỌC NHẪM NÂNG CAO NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ VỀ PHƯƠNG TRÌNH CỦA HỌC SINH LỚP 10 Hồ Thị Minh Phương	37
3. VẬN DỤNG THÀNH NGỮ VÀ TỤC NGỮ VIỆT NAM TRONG DẠY HỌC TOÁN Ở TIỂU HỌC Vũ Quốc Chung, Nguyễn Thị Minh Nguyệt, Phạm Thị Diệu Thùy, Hoàng Công Kiên, Đỗ Tùng, Phan Thị Tình	57
4. TÍCH HỢP GIÁO DỤC TÀI CHÍNH TRONG DẠY HỌC MÔN TOÁN Ở TRƯỜNG TIỂU HỌC THEO ĐỊNH HƯỚNG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG 2018 Trần Thúy Nga	78
5. MINH HỌA HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN KĨ NĂNG VÀ THÁI ĐỘ CHO SINH VIÊN THÔNG QUA DẠY HỌC TÍNH GIỚI HẠN Võ Duy Minh	92
6. MÔ HÌNH LỚP HỌC ĐẢO NGƯỢC LINH HOẠT PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC VÀ PHẨM CHẤT CỦA HỌC SINH Phạm Thị Nga, Trần Dũng, Nguyễn Thị Tân An	102
7. SUY LUẬN THỐNG KÊ CỦA SINH VIÊN THỂ HIỆN QUA HOẠT ĐỘNG KHẢO SÁT THỐNG KÊ Nguyễn Thị Tân An, Huỳnh Trí Bình	120
8. PHÁT TRIỂN KIẾN THỨC NỘI DUNG ĐỂ DẠY HỌC CHỦ ĐỀ HÀM SỐ LIÊN TỤC CHO GIÁO VIÊN TOÁN TƯƠNG LAI TRONG MÔI TRƯỜNG DẠY HỌC HỢP TÁC Nguyễn Thị Duyên	138

MÔ HÌNH LỚP HỌC ĐẢO NGƯỢC LINH HOẠT PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC VÀ PHẨM CHẤT CỦA HỌC SINH

Phạm Thị Nga¹, Trần Dũng², Nguyễn Thị Tân An³

Tóm tắt: Mô hình lớp học đảo ngược là một phương pháp học tập kết hợp tận dụng tối đa lượng thời gian bên ngoài lớp học và thực hiện hiệu quả các hoạt động học tập tại lớp học. Trên cơ sở tổng hợp và phân tích hệ thống tài liệu về lớp học đảo ngược, bài viết làm rõ lịch sử hình thành và cơ sở lý thuyết cùng những lợi ích, hạn chế của phương pháp này trong thực tế dạy học. Trên cơ sở đó, chúng tôi đề xuất mô hình lớp học đảo ngược linh hoạt và các nguyên tắc để thiết kế một chương trình Toán trung học phổ thông đảo ngược theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất của người học. Kết quả thử nghiệm hai tiết học toán lớp 10 năm học 2021-2022 cho thấy, trên 80% học sinh nhận định mô hình này hiệu quả và tỏ ra hài lòng với chương trình. Một số bài học rút ra từ nghiên cứu sẽ được thảo luận.

Từ khóa: Lớp học đảo ngược, học tập kết hợp, năng lực, lớp học đảo ngược linh hoạt.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nền giáo dục (GD) đã và đang đối diện với thử thách mang tính toàn cầu liên quan đến vấn đề thay đổi chiến lược dạy học. Vấn đề tập trung vào tận dụng tối đa lượng thời gian bên ngoài lớp học và thực hiện hiệu quả các hoạt động học tập (HĐHT) tại lớp học nhằm phát triển năng lực, phẩm chất của người học đáp ứng yêu cầu thực tế. Với phương pháp dạy học (PPDH) truyền thống, vấn đề mà nhiều giáo viên (GV) và học sinh (HS) phải đối mặt là không đảm bảo sự phân hóa do thiếu thời gian, mất kết nối giữa các HĐHT

¹ Email: phamngachauthanh1@gmail.com.

² Email: trandungdhsp@gmail.com.

³ Email: tanan0704@gmail.com.

trong và ngoài lớp học [1]. Chính vì vậy, sự xuất hiện nhiều PPDH tích cực lấy HS làm trung tâm phần nào khắc phục được vấn đề trên. Nổi bật trong số đó là lớp học đảo ngược (Flipped Classroom-FC), một phương pháp học tập kết hợp giữa trực tuyến và trực tiếp với sự trợ giúp của công nghệ. Mục đích chính của FC là dành nhiều thời gian hơn trong lớp để thu hút HS học tập tích cực [2] bằng cách sử dụng kế hoạch học tập, video trước khi đến lớp và sau đó thực hiện các HĐHT trong lớp [3].

Trong dạy học Toán, đã có nhiều nghiên cứu triển khai mô hình FC trên hầu hết các cấp học từ Tiểu học cho đến sau đại học (ĐH) Đặc biệt, một số nhóm tác giả đã thực hiện phân tích sâu các nghiên cứu FC toán trong đó tập trung vào các hoạt động giảng dạy ngoài lớp và trong lớp, lợi ích và ảnh hưởng của FC đối với thành tích của HS cũng như những thách thức chính của FC [4]. Fung và Besser (2021), trên cơ sở phân tích 12 trong tổng số 818 bài viết liên quan đến FC triển khai trong lớp học toán cho rằng, tác dụng của FC vẫn còn mơ hồ trên các phương diện kết quả học tập cũng như nhận thức của HS. Theo ý kiến của nhiều nhà GD, thiếu sự thống nhất của khung lý thuyết và thực hành dạy học cũng như quy trình kiểm tra đánh giá đã dẫn đến kết quả không rõ ràng như vậy [4]. Tuy nhiên, điều tra sâu hơn cho thấy rằng, FC hiệu quả, mang lại kết quả học tập tốt hơn so với cách tiếp cận truyền thống, HS sẽ luôn được tạo điều kiện để thảo luận, làm việc nhóm và nhận phản hồi của GV nhanh chóng, kịp thời [5].

Trong bối cảnh GD ở Việt Nam, FC còn khá hạn chế và chưa có nhiều nghiên cứu tập trung vào việc xem xét các tiêu chí và tính chất của FC cũng như tính hiệu quả nó trong việc phát triển năng lực cho người học. Mặc dù, trong thời gian gần đây có nhiều nghiên cứu về FC nhưng đa số các tác giả đều chú ý đến nghiên cứu ở bậc ĐH [6], [7]. Để giải quyết vấn đề trên, trong nghiên cứu này, chúng tôi sẽ làm rõ ba vấn đề trọng tâm. Thứ nhất, tìm hiểu lịch sử, ưu điểm và hạn chế của FC. Tiếp theo sẽ bàn luận cơ sở lý thuyết cho việc thiết kế FC. Cuối cùng, chúng tôi đề xuất mô hình lớp học đảo ngược linh hoạt (**Flexible Flipped Classroom-FFC**), minh họa cụ thể đã được thực hành giảng dạy cho HS lớp 10 năm học 2021-2022 và phản hồi của HS khi tham gia vào mô hình học tập này.